

## **ALGEMENE AANNEMINGS-, VERKOOP- EN LEVERINGSVOORWAARDEN KOLVENBACH B.V. Versie 2011.01**

### **ARTIKEL 1 - DEFINITIES**

In deze voorwaarden wordt verstaan onder:

*Ondernemer:* Kolvenbach B.V. gevestigd te Helmond, h.o.d.n. Watersport Paradise

*Afnemer:* natuurlijke of rechtspersoon die een overeenkomst aangaat met de Ondernemer.

### **ARTIKEL 2 - TOEPASSELIJKHEID**

Deze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing op elk aanbod en iedere overeenkomst, alsmede op alle nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg zijn die tussen de ondernemer en afnemer worden gesloten.

Deze voorwaarden kunnen zijn vertaald vanuit de Nederlandse taal in een vreemde taal. In geval van mogelijke verschillen in de teksten die het gevolg zijn van deze vertaling, prevaleert de Nederlandse tekst.

### **ARTIKEL 3 - HET AANBOD/DE OFFERTE**

1. De ondernemer brengt het aanbod mondeling, schriftelijk dan wel elektronisch uit.
2. Een mondeling aanbod dient onmiddellijk te worden aanvaard anders vervalt het, tenzij er gelijktijdig een termijn is gegeven voor acceptatie.
3. Het schriftelijke, dan wel elektronische, aanbod wordt voorzien van een dagtekening en is onherroepelijk gedurende de opgegeven termijn of, bij ontbreken van een termijn, gedurende drie werkdagen na dagtekening.

### **ARTIKEL 4 - DE OVEREENKOMST**

1. De overeenkomst komt tot stand door aanvaarding van het aanbod door de afnemer. In geval van een elektronische opdrachtverlening stuurt de ondernemer een elektronische bevestiging naar de afnemer.
2. De overeenkomsten worden bij voorkeur schriftelijk dan wel elektronisch vastgelegd.
3. Van een schriftelijke overeenkomst dient een afschrift aan de afnemer te worden verstrekt.
4. Een overeenkomst tot verbouwing of reparatie heeft uitsluitend betrekking op de werkzaamheden die de ondernemer redelijkerwijs heeft kunnen voorzien.

### **ARTIKEL 5 - DE PRIJS EN DE PRIJSWIJZIGINGEN**

1. Indien niet expliciet anders is overeengekomen, is er sprake van een vaste koopprijs of een vaste aanneemsom en zijn de volgende bepalingen van toepassing:
  - a. In het geval van door de afnemer gewenste toevoegingen of veranderingen in het overeengekomen werk kan de ondernemer slechts een verhoging van de prijs vorderen wanneer hij de afnemer tijdig heeft gewezen op de prijsverhoging, tenzij de afnemer dit redelijkerwijs had moeten begrijpen.
  - b. Wijzigingen in belastingen, accijnzen en dergelijke heffingen van overheidswege kunnen door de ondernemer zowel in de vaste als in de variabele overeengekomen prijs te allen tijde worden doorberekend.
  - c. De ondernemer heeft het recht de extra kosten in rekening te brengen die voortvloeien uit wijzigingen in het werk of onderbreking in de werkzaamheden, voor zover deze zijn veroorzaakt door niet aan de ondernemer toe te rekenen oorzaken en die door de ondernemer niet waren te voorzien ten tijde van de prijsafsprake.
  - d. Indien de omstandigheden genoemd in dit lid onder c zich voordoen, alsmede indien de omvang van de werkzaamheden groter blijkt te zijn dan voorzien, moet de ondernemer zijn werkzaamheden terstond opschorten en met de afnemer overleggen over het al of niet voortzetten van de werkzaamheden en over de wijze waarop. De ondernemer heeft in ieder geval recht op vergoeding voor het reeds verrichte werk en de daarmee verbandhoudende kosten.
  - e. Indien aanvullende overeenkomsten bijzondere invloed hebben op de prijs, de levertijd, de maten, het gewicht en eventueel het motorvermogen en de snelheid, moet daarvan door de ondernemer melding worden gemaakt.
2. Indien partijen een variabele koopprijs of variabele aanneemsom zijn overeengekomen zijn de volgende bepalingen van toepassing:
  - a. Op verzoek van de meest gerede partij wordt elke verhoging of verlaging van prijzen, voor zover van invloed op de koopprijs of de aanneemsom, doorberekend indien zij meer dan drie maanden na het afsluiten van de overeenkomst optreedt en er nog niet is geleverd, dan wel de bedoelde werkzaamheden nog niet of nog niet geheel zijn uitgevoerd. De ondernemer zal echter niet doorberekenen, indien bij tijdige bestelling een prijsstijging niet van invloed op de koopprijs of aanneemsom zou zijn geweest. Onder verhoging of verlaging van prijzen wordt mede begrepen een wijziging van de wisselkoers van de valuta waartegen het toegeleverde

- materiaal of goed is betaald in verhouding tot de koers van de valuta die aan de koopprijs of aanneemsom ten grondslag is gelegd.
- b. Elke verhoging of verlaging van lonen en andere arbeidsvoorwaarden bij cao of bindende loonregeling die door de ondernemer wordt toegepast, alsmede elke voor zijn rekening komende verhoging of verlaging van premies voor de sociale verzekeringen kunnen door de ondernemer worden doorberekend voor zover van invloed op de aanneemsom en voor zover optredend na meer dan drie maanden na de totstandkoming van de overeenkomst.
  - c. Indien als gevolg van verhoging van prijzen als bedoeld in dit lid de koopprijs of aanneemsom met meer dan 15% stijgt, heeft de afnemer het recht de koopovereenkomst te ontbinden.
3. Indien partijen een richtprijs zijn overeengekomen en de werkzaamheden kunnen conform de daarbij behorende omschrijving worden uitgevoerd, dan kan een verhoging of verlaging van de prijs maximaal 10% bedragen.

#### **ARTIKEL 6 - DE LEVERTIJD/DE LEVERING**

1. Onder levertijd wordt verstaan het tijdsverloop tussen enerzijds de datum waarop de koopovereenkomst is gesloten dan wel de opdracht tot bouw, ver-, af- en inbouw, reparatie of onderhoud is gegeven en anderzijds de overeengekomen datum van levering af bedrijf of depot in Nederland.
2. De ondernemer is verplicht de afnemer, onder vermelding van de redenen, schriftelijk in kennis te stellen zodra overschrijding van de levertijd is te verwachten en zo mogelijk aan te geven hoe groot de overschrijding zal zijn.
3. De levertijd wordt verlengd met de vertraging die een redelijkerwijs voorzienbaar gevolg is van de nalatigheid van de afnemer. Onder nalatigheid wordt daarbij verstaan het niet nakomen door de afnemer van een verplichting jegens de ondernemer betrekking hebbende op de zaak. Hiervan is in ieder geval sprake als de afnemer ondanks tijdige aanmaning het door hem aan de ondernemer verschuldigde en opeisbare bedrag niet tijdig voldoet. Ook komen de kosten die een voorzienbaar en naar ervaringsregelen te verwachten gevolg zijn van de nalatigheid voor rekening van de afnemer.
4. De ondernemer is pas in verzuim indien de levertermijn met meer dan 15% wordt overschreden als gevolg van oor zaken die de ondernemer zijn toe te rekenen. Bij overschrijding van deze termijn heeft de afnemer het recht van opschorting en/of ontbinding conform artikel 17.
5. De levering vindt plaats af bedrijf in Nederland. Indien een leveringsproefvaart plaatsvindt, geschiedt de levering echter op de plaats die voor de leveringsproefvaart is overeengekomen, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald.
6. De ondernemer zal de afnemer vóór levering van de zaak of van andere te leveren zaken de gelegenheid bieden de zaak of bedoelde andere zaken (laten) inspecteren. In geval van reparaties, verbouw-, inbouw-, afbouw- of onderhoudswerkzaamheden zal de ondernemer de afnemer vóór oplevering de gelegenheid bieden de uitgevoerde werkzaamheden te (laten) inspecteren.  
Indien een (leverings)proefvaart is overeengekomen, zal de ondernemer de afnemer vóór levering dan wel op- levering de gelegenheid bieden voor die (leverings)proefvaart.
7. De afnemer moet binnen twintig werkdagen na ontvangst van de kennisgeving door de ondernemer tot het maken van de inspectie en/of de (leverings)proefvaart gebruikmaken van de geboden gelegenheid.  
Indien de afnemer binnen deze termijn van twintig werkdagen geen gebruik maakt van de hem geboden gelegenheid, wordt de zaak of de zaak geacht te zijn geleverd tenzij er sprake is van overmacht aan de zijde van de afnemer.
8. Indien de levering heeft plaatsgevonden of geacht wordt te hebben plaatsgevonden op grond van lid 7, gaat het risico voor het geleverde over op de afnemer.
9. Indien de afnemer na levering in gebreke blijft met de afname van de zaak of andere zaken, worden deze opgeslagen voor rekening en risico van de afnemer.

#### **ARTIKEL 7 - TE VERVANGEN ONDERDELEN EN INRUIL**

1. Indien de afnemer bij het verstrekken van een onderhouds- of reparatieopdracht daartoe expliciet heeft verzocht, worden de te vervangen onderdelen na uitvoering van de opdracht aan hem ter beschikking gesteld. Dit geldt niet voor onderdelen die in verband met garantieclaims moeten worden afgezonderd; in dat geval worden de onderdelen pas ter beschikking gesteld nadat de garantieclaims zijn afgehandeld.  
In alle andere gevallen worden de vervangen onderdelen eigendom van de ondernemer, zonder dat de afnemer op enigerlei vergoeding ter zake aanspraak kan maken.
2. Indien de afnemer bij koop of nieuwbouw van een vaartuig of andere zaak is overeengekomen dat hij een gebruikt vaartuig of andere zaak inruilt, wordt het ingeruilde vaartuig of die zaak pas eigendom van de ondernemer na de feitelijke levering daarvan. Indien de afnemer het in te ruilen vaartuig of de in te ruilen zaak blijft gebruiken in afwachting van de levering van het nieuwe vaartuig of de nieuwe zaak, komt schade of verlies, door welke oorzaak dan ook, voor rekening en risico van de afnemer.

**ARTIKEL 8 - CONFORMITEIT**

1. De ondernemer staat ervoor in dat de geleverde zaak beantwoordt aan de overeenkomst (conformiteit). De ondernemer staat er bovendien voor in dat de zaak die eigenschappen bezit die, alle omstandigheden in aanmerking genomen, voor een normaal gebruik nodig zijn, alsmede voor een bijzonder gebruik voor zover dat is overeengekomen.
2. Het is afnemer toegestaan om op eigen kosten een aankoopkeuring uit te laten voeren op het bedrijf van de ondernemer.
3. De ondernemer staat ervoor in dat de door hem verrichte werkzaamheden beantwoorden aan de overeenkomst en worden uitgevoerd met goed vakmanschap en met gebruikmaking van deugdelijk materiaal.
4. De ondernemer staat niet in voor gebreken in het ontwerp van de zaak indien dit ontwerp niet door hemzelf is geleverd. Evenmin staat de ondernemer in voor de bruikbaarheid en de deugdelijkheid van materialen en uitrustingsstukken waarvan de toepassing of aanwending door de afnemer is voorgeschreven of die door hem zijn geleverd. Indien de ondernemer bekend is of kan zijn met onvolkomenheden in ontwerp of materialen, zoals bedoeld in dit lid, dan dient de ondernemer de afnemer daarop te attenderen.
5. De ondernemer staat niet in voor gebreken die na de oplevering veroorzaakt blijken te zijn door normale slijtage, ondeskundig gebruik of gebrek aan zorgvuldigheid of die het gevolg zijn van veranderingen die de afnemer of derden aan het geleverde hebben aangebracht. Evenmin staat de ondernemer in voor schade die als gevolg daarvan ontstaat.

**ARTIKEL 9 - GARANTIE**

1. Door de garantie vermeld in dit artikel worden de wettelijke rechten die een afnemer heeft, onverlet gelaten.
2. Garantie betreft het herstel op de werf van de ondernemer van zowel gebreken die ten tijde van de koop/levering niet waarneembaar waren, als het herstel van gebreken die tijdens de garantieperiode ten gevolge van normaal gebruik zijn ontstaan.
3. Artikel 8 lid 3 en 4 zijn van overeenkomstige toepassing.
4. De afnemer dient zich voor de uitvoering van de garantie te wenden tot de ondernemer.
5. De afnemer kan, op kosten van de ondernemer, een noodzakelijk herstel door een derde laten uitvoeren, voor zover de kosten daarvan redelijk zijn. Voor de vaststelling van die redelijkheid wordt het prijsniveau van de ondernemer in aanmerking genomen.  
De derde die een noodzakelijk herstel kan uitvoeren wordt in overleg met de afnemer door de ondernemer aangewezen. Herstel bij een derde is alléén mogelijk:
  - a. indien de ondernemer niet of niet-tijdig in staat of bereid is het gebrek op zijn eigen werf te herstellen, of
  - b. indien sprake is van een wanverhouding tussen de noodzakelijke kosten van transport van de zaak naar de werf van de ondernemer en de kosten van herstel op die werf, of
  - c. indien in verband met de omstandigheden van de afnemer niet kan worden verlangd dat hij het herstel op de werf van de ondernemer laat uitvoeren.
6. De aanspraken op garantie vervallen indien:
  - a. de afnemer niet zo spoedig mogelijk na het constateren van de gebreken de ondernemer daarvan in kennis stelt;
  - b. de ondernemer niet alsnog de gelegenheid krijgt om de gebreken te herstellen;
  - c. derden zonder voorkennis of toestemming van de ondernemer werkzaamheden hebben verricht die in verband staan met de door de ondernemer verrichte werkzaamheden ten aanzien waarvan een beroep op garantie wordt gedaan;
  - d. de afnemer de zaak niet of niet-tijdig voor onderhoud bij de ondernemer heeft aangemeld;
  - e. de afnemer geen professionele winterstallingsovereenkomst kan overleggen en het ontstane gebrek te wijten kan zijn aan een niet afdoende conservering.
7. De garantietermijn bedraagt, tenzij de afnemer uitdrukkelijk schriftelijk heeft verklaard af te zien van deze garantie, ten aanzien van:
  - a. nieuwe vaartuigen of andere zaken, waaronder ook nieuwe onderdelen/toebehoren minimaal twaalf maanden na verkoop;
  - b. gebruikte vaartuigen of andere zaken met een aankoopbedrag van € 15.000,-- of meer, minimaal 6 maanden na verkoop.  
Deze garantie geldt niet ten aanzien van gebruikte onderdelen/toebehoren;
  - c. reparatie- en onderhoudswerkzaamheden welke door de ondernemer zijn aangenomen of uitbesteed inclusief de daarbij gebruikte materialen, minimaal drie maanden.  
Deze garantie geldt niet ten aanzien van noodreparaties.
  - d. De garantie omvat het alsnog op juiste wijze en binnen redelijke termijn uitvoeren van de niet of niet-deugdelijke uitgevoerde opdracht op de werf/het bedrijf van de ondernemer. De garantietermijn vangt aan op het tijdstip dat de zaak weer ter beschikking van de afnemer is gesteld.

**ARTIKEL 10 - DE BETALING**

1. Betaling vindt plaats in contanten bij de koop of bij de levering tenzij anders is overeengekomen. Contante betaling omvat ook bijschrijving van het verschuldigde bedrag op een door de ondernemer aangegeven bank- of giro- rekening op het tijdstip van de koop of levering of bij betaling door middel van door banken erkende vormen van elektronisch betalen.
2. Als betaling in termijnen is overeengekomen moet de afnemer betalen volgens de termijnen en de percentages zoals deze in de overeenkomst zijn vastgesteld.
3. Bij koop kan de ondernemer met de afnemer een vooruitbetaling overeenkomen van ten hoogste 50 procent van de prijs. Bij niet nakoming van de overeenkomst door afnemer vervalt de aanbetaling aan ondernemer als compensatie voor gemaakte kosten en gedeelde winst.

**ARTIKEL 11 - NIET-TIJDIGE BETALING**

1. De afnemer is in verzuim vanaf het verstrijken van de betalingsdatum. De ondernemer zendt na het verstrijken van die datum een betalingsherinnering en geeft de afnemer de gelegenheid, binnen veertien dagen na ontvangst van deze betalingsherinnering, te betalen. Als na het verstrijken van de termijn genoemd in de betalingsherinnering nog steeds niet is betaald en de afnemer zich niet op overmacht kan beroepen, is de ondernemer gerechtigd rente in rekening te brengen vanaf het verstrijken van de betalingsdatum. Deze rente is gelijk aan de wettelijke rente plus 3% op jaarbasis over het verschuldigde bedrag.
2. Indien de afnemer na verzending van de betalingsherinnering in gebreke blijft het verschuldigde bedrag te betalen, is de ondernemer bovendien gerechtigd het verschuldigde bedrag met de incassokosten te verhogen. Buitengerechtigde kosten zijn alle kosten die door de ondernemer in rekening moeten worden gebracht voor advocaten, deurwaarders en ieder ander van wie hij zich bedient voor de invordering van het verschuldigde bedrag. De buitengerechtigde kosten worden vastgesteld op:
  - 15% over de eerste € 2.500,-- van het verschuldigde bedrag;
  - 10% over de volgende € 2.500,-- van het verschuldigde bedrag;
  - 5% over de daarop volgende € 5.000,-- van het verschuldigde bedrag;
  - 1% over de daarop volgende € 15.000,-- van het verschuldigde bedrag.
3. Klachten over facturen dienen, bij voorkeur schriftelijk en behoorlijk omschreven en toegelicht, binnen bekwame tijd na ontvangst van de desbetreffende factuur, bij de ondernemer te worden ingediend.

**ARTIKEL 12 - ZEKERHEIDRECHTEN BIJ REPARATIE EN ONDERHOUD**

1. Bij niet-tijdige betaling is de ondernemer gerechtigd om het desbetreffende zaak en de volledig daarbij behorende - de uitrusting, inventaris en overige toebehoren onder zich te houden totdat de afnemer het totaal verschuldigde bedrag heeft voldaan, inclusief de uit dit retentierecht voortvloeiende kosten, tenzij de tekortkoming deze terughouding niet rechtvaardigt.
2. Indien de afnemer na sommatie in gebreke blijft het verschuldigde bedrag te voldoen en de waarde van de zaak en alle daarvoor bestemde materialen en toebehoren niet meer bedraagt dan € 10.000,-- heeft de ondernemer, zonder gerechtelijke tussenkomst, het recht van verkoop en levering mits:
  - a. de ondernemer de afnemer bij aangetekend schrijven tot betaling heeft aangemaand en de afnemer zes maanden na datum van dit aangetekende schrijven het verschuldigde bedrag nog niet heeft voldaan of de vordering schriftelijk en gemotiveerd heeft betwist, en
  - b. de ondernemer na het verstrijken van voornoemde periode van zes maanden de afnemer bij deurwaardersexploot wederom heeft aangemaand het verschuldigde bedrag binnen vijftien werkdagen te voldoen en betaling wederom uitblijft.
3. Op de ondernemer rust de verplichting om het eventuele verschil tussen de verkoopopbrengst en het door de afnemer verschuldigde bedrag, indien mogelijk, aan de afnemer te voldoen.
4. De afnemer is in voorkomende gevallen verplicht om, indien de zaak op zijn naam te boek is gesteld, medewerking te verlenen aan doorhaling van deze teboekstelling.

**ARTIKEL 13 - ZEKERHEIDRECHTEN BIJ AANNEMING VAN WERK**

1. De zaak in aanbouw en/of het nieuwe vaartuig zoals omschreven in de koopovereenkomst (inclusief alle voor de zaak bestemde materialen en toebehoren) zijn het eigendom van de afnemer op het moment dat deze zaken op de werf arriveren of elders onder berusting van de ondernemer komen. Voorwaarde voor deze eigendomsoverdracht is dat de betreffende zaken door derden rechtsgeldig zijn overgedragen aan de ondernemer.
2. De ondernemer heeft te allen tijde pandrecht (waaronder het recht van parate executie) op voornoemde zaken, alsmede op de verzekeringspenningen ter vergoeding van schade daaraan, voor elk onbetaald deel van de koop- of aannemingssom voor zover verschuldigd, alsmede voor elk verlies of schade, door hem geleden of te lijden, indien de afnemer op de overeenkomst inbreuk maakt.
3. De ondernemer dient in de gevallen dat zijn toeleverancier een eigendomsvoorbehoud heeft gemaakt de afnemer hierover te informeren, alsmede over het moment dat door de ondernemer

aan de door de toeleverancier gestelde voorwaarde is voldaan en de in lid 1 genoemde zaken rechtsgeldig in eigendom overgaan op de afnemer.

4. De afnemer heeft het recht om gedurende de periode dat de eigendom niet rechtsgeldig is overgedragen wegens een eigendomsvoorbehoud van de toeleverancier, zijn toekomstige betalingsverplichtingen op te schorten.
5. De afnemer heeft het recht zich de zaken die aldus aan hem in eigendom toebehoren, door of vanwege de ondernemer te doen aanwijzen en deze zaken te (doen) waarmerken ter beveiliging van zijn aanspraken en ter identificatie van zijn eigendom. Een bevestiging door de ondernemer aan de afnemer dat bedoelde zaken zijn aangekomen, houdt in dat de ondernemer deze zaken (desgewenst separaat) houdt voor de afnemer.
6. Onverminderd het pandrecht van de ondernemer heeft een ontbinding van de aannemingsovereenkomst niet tot gevolg dat het voormelde eigendomsrecht van de afnemer vervalt alvorens de ontbinding zal zijn afgewikkeld.

#### **ARTIKEL 14 - ZEKERHEIDRECHTEN BIJ VERKOOP VAN NIEUWE EN GEBRUIKTE ZAKEN**

1. De zaak en/of de onderdelen zoals omschreven in de koopovereenkomst (inclusief alle voor de zaak bestemde materialen en toebehoren) wordt geacht te zijn geleverd aan de afnemer op het moment dat partijen overeenstemming hebben bereikt en de afnemer een aanbetaling heeft gedaan.
2. Levering vindt plaats onder eigendomsvoorbehoud, dat wil zeggen dat de geleverde zaken eigendom blijven van de ondernemer zolang de afnemer niet volledig aan al zijn betalingsverplichtingen uit de koop-/verkoopovereenkomst (inclusief de in lid 4 genoemde kosten van verzekering) heeft voldaan.
3. Het risico van de verkochte zaak gaat over op het moment van de levering.
4. De ondernemer is verplicht de zaak vanaf het moment van levering zoals genoemd in lid 1 tot het moment dat de afnemer de volledige koopsom heeft voldaan (ten behoeve van de afnemer) te verzekeren tegen wettelijke aansprakelijkheid, cascoschade en diefstal. De kosten van deze verzekering komen voor rekening van de afnemer.
5. De afnemer is vóór bedoelde eigendomsovergang niet bevoegd de geleverde zaken anders dan ten behoeve van de afhandeling van de koop-/verkoopovereenkomst te gebruiken en is niet bevoegd de geleverde zaken te verkopen of anderszins te vervreemden zolang de volledige betaling aan de ondernemer niet is voldaan.
6. De ondernemer heeft vóór bedoelde eigendomsoverdracht te allen tijde toegang tot de zaken die zijn eigendom zijn, waar die zich ook bevinden.
7. Zodra de afnemer één of meer van zijn verplichtingen jegens de ondernemer niet nakomt, worden alle vorderingen op de afnemer terstond en ten volle opeisbaar en is de ondernemer bevoegd om met inachtneming van het bepaalde in artikel 11 en zonder rechtelijke tussenkomst de uit zijn eigendomsvoorbehoud voortvloeiende rechten te effectueren waaronder de zaak als zijn eigendom terug te vorderen. In dat laatste geval is de ondernemer verplicht om het door de afnemer reeds betaalde gedeelte van de koopprijs, onder aftrek van kosten te retourneren.

#### **ARTIKEL 15 - AANSPRAKELIJKHEID**

1. De ondernemer is aansprakelijk voor schade aan de zijde van de afnemer die het gevolg is van een tekortkoming die is toe te rekenen aan de ondernemer, aan personen in zijn dienst, dan wel aan personen die door hem zijn aangesteld ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden die door de afnemer zijn opgedragen.
2. De afnemer is jegens de ondernemer aansprakelijk voor schade die door een toerekenbare tekortkoming van hem en de zijnen is veroorzaakt.

#### **ARTIKEL 16 - OVERMACHT**

1. Onder overmacht wordt verstaan iedere niet-voorzienbare omstandigheid ten gevolge waarvan de uitvoering van de overeenkomst wordt vertraagd of verhinderd, voor zover deze omstandigheid door de ondernemer niet vermeden kan worden en zij niet op grond van de wet, de overeenkomst of maatschappelijke opvattingen voor diens rekening moet komen.
2. Onder overmacht wordt mede verstaan een vertraging die is ontstaan doordat materialen niet op tijd worden geleverd, indien de vertraging niet te wijten valt aan omstandigheden die de ondernemer had kunnen of moeten voor- zien of voorkomen.
3. Indien de overmachtssituatie ertoe leidt dat de ondernemer werkzaamheden opschort, is de afnemer voor die periode ook ontheven van zijn verplichtingen.
4. Na ontbinding van de overeenkomst op grond van overmacht heeft de ondernemer recht op vergoeding van de door hem gemaakte kosten van reparatie, bouw, ver- in- of afbouw, voor zover deze kosten zijn gemaakt voordat te verwachten was dat de overmachtssituatie tot ontbinding van de overeenkomst zou leiden en voor zover de afnemer door de verrichte werkzaamheden gebaat is.
5. De ondernemer kan zich niet op overmacht beroepen indien de overmachtssituatie zich voordoet nadat, door zijn toedoen dan wel door omstandigheden die voor zijn rekening komen, de overeengekomen levertijd met 15% is overschreden.

**ARTIKEL 17 - OPSCHORTING EN ONTBINDING**

1. Indien één der partijen haar verbintenis niet nakomt, is de wederpartij bevoegd de nakoming van de daar tegenoverstaande verplichting op te schorten. In geval van gedeeltelijke of niet-behoorlijke nakoming is opschorting slechts toegelaten voor zover de tekortkoming dat rechtvaardigt.
2. Indien één der partijen haar verplichtingen uit de overeenkomst niet nakomt, is de wederpartij bevoegd de overeenkomst te ontbinden, tenzij de tekortkoming gezien haar bijzondere aard of geringe betekenis de ontbinding niet rechtvaardigt. De afnemer is in voorkomende gevallen verplicht om, indien de zaak op zijn naam te boek is gesteld, medewerking te verlenen aan doorhaling van deze teboekstelling.

**ARTIKEL 18 - KLACHTEN**

1. Klachten over de uitvoering van de overeenkomst moeten schriftelijk of elektronisch en behoorlijk omschreven en toegelicht, binnen bewaarde tijd nadat de afnemer de gebreken heeft geconstateerd of heeft kunnen constateren, ter kennis worden gebracht van de ondernemer.
2. Niet-tijdig indienen van de klacht kan tot gevolg hebben dat de afnemer zijn rechten ter zake verliest, tenzij de overschrijding van de termijn in redelijkheid niet aan de afnemer kan worden tegengeworpen.
3. Als duidelijk is geworden dat de klacht niet in onderling overleg kan worden opgelost, is er sprake van een geschil.

**ARTIKEL 19 - RECHTSKEUZE**

Op alle geschillen met betrekking tot deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing, tenzij op grond van dwingende regels ander nationaal recht van toepassing is.

**ARTIKEL 20 - AFWIJKING VAN DE VOORWAARDEN**

Individuele afwijkingen van deze Algemene Voorwaarden, met inbegrip van aanvullingen dan wel uitbreidingen, moeten schriftelijk dan wel elektronisch tussen ondernemer en de afnemer worden vastgelegd.